

Sygn. akt V U 3168/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiallo

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 października 2014 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 3168/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z 14 października 2014r., znak (...), odmówił wnioskodawcy Z. K. prawa do emerytury wskazując, że zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. oz. 1440 3 ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Odwołanie wnioskodawcy od poprzedniej decyzji odmawiającej mu prawa do emerytury z 13 października 2011 r. zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, a Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej wnioskodawcy. Do ponownego wniosku z 30 września 2014r. ubezpieczony nie przedłożył nowych dokumentów, które miałyby wpływ na zmianę stanowiska odnośnie spornego świadczenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Z. K., wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury od września 2014r. Domagał się zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu jego zatrudnienia na stanowisku zastępcy kierownika ds. technicznych i kierownika bazy paliw w Centrali (...) S.A. Oddział we W. w okresie od 3 marca 1980 r. do 31 grudnia 1998 r. Na tę okoliczność wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków. Wskazał także, że inni kierownicy baz paliw uzyskali świadczenia emerytalne w oparciu o takie same świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, jak przedłożył wnioskodawca.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Na rozprawie 14 kwietnia 2015r. strona pozwana wniosła o odrzucenie odwołania z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

Postanowieniem z 14 kwietnia 2015r. Sąd Okręgowy w Legnicy odrzucił odwołanie na podstawie art. 199 § 1 pkt. 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Postanowieniem z 12 sierpnia 2015r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu na skutek zażalenia wnioskodawcy uchylił zaskarżone postanowienia wskazując na konieczność merytorycznego rozpoznania sprawy zgodnie z art. 114 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Z. K. urodził się (...) Na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił ponad 33 lata okresów składkowych i nieskładkowych, nie przystąpił do OFE, rozwiązał stosunek pracy z dniem 30 września 2011r.

Organ rentowy do okresu pracy w warunkach szczególnych zaliczył okres zatrudnienia od 02 listopada 1970r. do 25 września 1971r. w Zakładach (...) w K., w wymiarze 10 miesięcy i 24 dni.

bezsporne

Pierwszy wniosek o przyznanie emerytury wnioskodawca złożył 1 marca 2011 r. Został on załatwiony odmownie decyzją ZUS oddział w L. z 30 marca 2011r. Organ rentowy odmówił uznania do szczególnego stażu pracy okresu zatrudnienia od 3 marca 1980r. do 31 grudnia 1998r. tj. na stanowisku zastępcy kierownika ds. technicznych (do 31 grudnia 1991r.) i kierownika bazy paliw w Centrali (...) S.A. Oddział we W..

Decyzją z 5 maja 2011r., po przedłożeniu przez wnioskodawcę nowych dokumentów w sprawie, organ rentowy ponownie odmówił przyznania świadczenia.

Kolejny wniosek o emeryturę wnioskodawca złożył 13 września 2011r. Organ rentowy decyzją z 13 października 2011r. odmówił ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia, nie zmieniając dotychczasowego stanowiska w sprawie oceny jego zatrudnienia w Centrali (...) S.A. Oddział we W..

Odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji zostało uwzględnione wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z 29 marca 2012r. w sprawie o sygn. akt VU 1333/11. W wyniku zaskarżenia powyższego orzeczenia apelacją przez organ rentowy, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 28 sierpnia 2012r. w sprawie o sygn. III AUa 767/12 zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 13 października 2011r. oddalił. Sąd odwoławczy uznał, że wnioskodawca będąc zatrudniony w Centrali (...) S.A. Oddział we W. w okresie od 3 marca 1980r. do 31 grudnia 1991r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych tj. wykonywał pracę polegającą na nadzorze osób zatrudnionych na stanowiskach: operatora pomp i sprzęzarek, magazyniera paliw, szefa eksploatacji (wymienione w wykazie A, Dział IV, poz. 19 oraz poz. 39). Odmówił natomiast takiego charakteru zatrudnieniu wnioskodawcy w okresie od 1 stycznia 1992r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku kierownika bazy paliw z uwagi na zakres jego obowiązków na powyższym stanowisku kierowniczym. Sąd Apelacyjny dokonał przy tym oceny całego materiału dowodowego, w tym dokumentów, zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy.

Postanowieniem z 24 czerwca 2013r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu drugiej instancji.

dowód : - akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy;

- akta Sądu Okręgowego w Legnicy o sygn. V U 1333/11;

Dnia 30 września 2014 r. Z. K. ponownie wystąpił z wnioskiem o emeryturę, domagając się zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu jego zatrudnienia od 3 marca 1980 r. do 31 grudnia 1998 r. w Centrali (...) S.A. Oddział we W. wskazując, że inni pracownicy z tego okresu otrzymali świadczenia emerytalne z uwzględnieniem okresu ich zatrudnienia na tych samych stanowiskach w tym samym zakładzie pracy.

Wobec braku nowych dowodów organ rentowy wydał 14 października 2014 r. zaskarżoną decyzję, ponownie odmawiającą wnioskodawcy prawa do emerytury.

dowód: - akta emerytalne wnioskodawcy;

W okresie od 3 marca 1980 r. do 31 października 2007 r. Z. K. był zatrudniony w Centrali (...) S.A. Oddział we W. Baza Paliw w K. na stanowiskach:

- zastępcy kierownika ds. technicznych w okresie od 3 marca 1980 r. do 31 grudnia 1991;

- kierownika Bazy Paliw w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 31 października 2007r.

W okresie zatrudnienia na stanowisku zastępcy kierownika ds. technicznych wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawował nadzór nad zapleczem technicznym - tj. warsztatami, gdzie wykonywano naprawy techniczne, w którym brygadzystą był R. B., działem eksploatacji - tj. przyjmowanie i wydawanie paliw do cystern kolejowych i autocystern, który bezpośrednio nadzorował E. P., działem przetokowym tj. obsługa bocznicy i przetaczanie cystern, dział paliw ciężkich i olejów silnikowych nadzorowany bezpośrednio przez pana W.. Wnioskodawca nadzorował prace remontowo-eksploatacyjne, tj. w pompowni paliw płynnych, przy nalewaniach autocysternowych, beczkowych, instalacji specjalnych paliw płynnych, w punktach zlewczono-nalewczonych instalacji resztkowych, przy prowadzeniu rozładunku i załadunku paliw płynnych frontu kolejowego cystern wagonowych, przy prowadzeniu produkcji paliw płynnych na bazie komponentów wytwórczych z ropy naftowej oraz innych związków, w pompowni ścieków przemysłowych, przy urządzeniach oczyszczalni ścieków przemysłowych, przy zbiornikach magazynowych paliw płynnych, a także całej instalacji i oprzyrządowania, gdzie wykonywane były prace polegające na przetwórstwie, magazynowaniu i przepompowywaniu, przeładunku, transporcie i dystrybucji ropy naftowej i jej produktów, oczyszczaniu, naprawianiu aparatów, zbiorników po produktach toksycznych i instalacji technologicznych, przy prowadzeniu prac pożarowych, niebezpiecznych, zagrożonych wybuchem lub zatruciem, przy prowadzeniu grupy zakładowych ratowników ratownictwa chemicznego oraz przy prowadzeniu rozładunku i załadunku paliw płynnych frontu kolejowego cystern wagonowych, gdzie wykonywane są prace bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów. Wszystkie prace wykonywane były na terenie bazy paliw. Był obecny podczas prac związanych z czyszczeniem zbiorników, wykonywał prace asekuracyjne, zabezpieczające pracowników, którzy wykonywali te czynności, a jeśli potrzebna była pomoc, to pomagał. Był też obecny przy pracach spawalniczych związanych z naprawą zbiorników – pierwszy wykonywał i sprawdzał możliwość wykonania tych prac i dopiero wówczas do pracy przystępowali spawacze. Jako pierwszy sprawdzał stan zbiornika i jako pierwszy wykonywał odpalenie palnika zgodnie z procedurą. Z. K. nadzorował prace osób zatrudnionych na stanowiskach: operatora pomp i sprężarek, magazyniera paliw, szefa eksploatacji. Praca magazyniera polegała na przyjmowaniu i wydawaniu paliwa, jego ważeniu i uczestniczeniu przy podłączaniu węży, przyjmowaniu, magazynowaniu i wydawaniu cystern i autocystern, nadzorowaniu zbiorników. Z uwagi na dużą awaryjność zbiorników z dachem pływającym magazynier często korzystał z pomocy wnioskodawcy, który nadzorował proces rozładowywania paliwa z cystern kolejowych do zbiorników. Z. K. uczestniczył też w remontach w strefie rozładunkowej zbiorników i rurociągów podziemnych, które były awaryjne. Odkopywano je i pod nadzorem kierownika wykonywane były prace spawalnicze. Wykonywanie prac remontowych na przepompowniach paliw białych i mazutu również nadzorował ubezpieczony. W tym okresie nadzór całościowy nad działalnością bazy sprawował kierownik pan S..

dowód: - akta emerytalne wnioskodawcy;

- akta Sądu Okręgowego w Legnicy o sygn. V U 1333/11;

- przesłuchanie wnioskodawcy, nagranie rozprawy z 1.03.16r., 02:00:23-02:26:02;

- zeznania świadka L. M., nagranie rozprawy z 1.03.16r., 00:02:56-00:14:37;

- zeznania świadka E. P. , nagranie rozprawy z 1.03.16r., 00:14:37-00:51:09;

W okresie zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku kierownika Bazy Paliw nadzór nad działem technicznym przejął R. B., tj. działem elektrycznym, mechanicznym, warsztatem ciepłowniczym, oczyszczalnią ścieków. Wnioskodawca nadal sprawował nadzór specjalistyczny nad działem eksploatacji, przetokowym, paliw ciężkich i olejów silnikowych. Ponadto nadzorował straż przemysłową, straż pożarną i pracownika na samodzielnym stanowisku BHP, PPOż i ochrony środowiska. Sprawował też ogólny nadzór nad działem administracyjnym i kadr, współpracował z zakładową organizacją związkową, brał udział w naradach w dyrekcji zakładu we W.. Do zadań, obowiązków i odpowiedzialności wnioskodawcy jako kierownika należało :

I. w z zakresie organizacji zarządzania i spraw pracowniczych :

organizowanie procesu pracy podległym pracownikom, bieżąca kontrola funkcjonowania pracy Zakładu, współpraca ze Związkami Zawodowymi na szczeblu Zakładu, zawieranie i rozwiązywanie stosunku pracy z pracownikami Zakładu i dokonywanie wszelkich czynności wynikających ze stosunku pracy w ramach limitu zatrudnienia i limitu funduszu płac za wyjątkiem Z-ców kierowników Zakładu i osób materialnie odpowiedzialnych, określenie zakresu czynności każdemu pracownikowi, udzielanie nagród i kar pracownikom, wnioskowanie o udzielenie nagród i kar Z-com, udzielanie urlopów i zwolnień od pracy pracownikom podległym, awansowanie i przeszerogowanie pracowników po uzyskaniu zgody Dyrektora (później zarządu spółki), podejmowanie decyzji i podpisywanie dokumentów w sprawach osobowych wynikających z przepisów prawa lub regulaminu organizacyjnego w stosunku do stanowisk niezatrzymanych do decyzji Dyrektora, nadzór nad właściwym obiegiem dokumentacji osobowej, kompletowanie dokumentów i odpowiednie zabezpieczenie dokumentacji osobowej, egzekwowanie od pracowników ustalonego porządku pracy i jej dyscypliny, odpowiedzialność za zabezpieczenie mienia Zakładu przed kradzieżą i zniszczeniem, zapewnienie przeprowadzenia badań lekarskich wstępnych, okresowych i kontrolnych kandydatów do pracy i pracowników, oraz szkoleń w zakresie bhp i ochrony przeciwpożarowej;

II. w zakresie eksploatacji, infrastruktury Zakładu (...):

zapewnienie zgodnie z przepisami jakości utrzymywanych produktów naftowych we wszystkich fazach procesu magazynowego, systematyczne analizowanie posiadanych pojemności magazynowych oraz wnioskowanie do Dyrektora w zakresie optymalnego wykorzystania, efektywne wykorzystanie zbiorników, ograniczanie strat i ubytków paliw oraz racjonalne prowadzenie prac za i wyładowniczych, nadzór i koordynacja prac związanych z wyłączeniem zbiorników magazynowych (remonty, legalizacje) w powiązaniu z zawartymi umowami na świadczenie usług składowych produktów naftowych, organizowanie czynności spedycyjnych, po uprzednim uzgodnieniu z dyrekcją Oddziału - negocjowanie warunków umowy świadczenia usług związanych z komponowaniem, etylizowaniem, konfekcjonowaniem i kontrolą laboratoryjną oraz ich podpisywanie, negocjowanie umów na świadczenie usług przeładunkowych i składowych w ramach ustalonych na szczeblu Oddziału, organizowanie przyjęcia produktów naftowych do magazynów oraz ustalanie harmonogramów wydawania na transport kolejowy i autocysternowy rezerw państwowych wg ustaleń Zarządu Spółki, analiza powstawania różnic towarowych i ubytków naturalnych oraz realizacja wynikających stąd wniosków;

III. w zakresie obsługi technicznej Zakładu (...):

opracowywanie planów potrzeb konserwacyjnych i remontowych, nadzorowanie bieżącej konserwacji instalacji i urządzeń technologicznych, urządzeń gaśniczych, sieci elektroenergetycznych oraz wodno-kanalizacyjnych, organizowanie i nadzór nad terminowym przeprowadzeniem prób szczelności rurociągów technologicznych i zbiorników magazynowych oraz sieci urządzeń p.poż. zgodnie z opracowanym harmonogramem, nadzór nad terminowym wzorcowaniem zbiorników magazynowych oraz legalizowaniem urządzeń pomiarowych zgodnie z

opracowanym harmonogramem, nadzór nad realizacją zadań remontowych i inwestycyjnych oraz uczestniczenie w odbiorze technicznym tych prac, organizowanie szkoleń pracowników w zakresie przepisów Bhp, p.poż. i ochrony środowiska oraz w celu uzyskania wymaganych przepisami uprawnień, udział w opracowaniu programów inwestycyjnych dotyczących Zakładów (...), rozliczanie osób odpowiedzialnych za przekazane środki trwałe i przedmioty nietrwałe, prowadzenie dokumentacji środków trwałych i przedmiotów nietrwałych;

IV. w zakresie ekonomiczno-finansowym :

zarządzanie środkami finansowymi pozostającymi w dyspozycji Zakładu (...), analiza elementów kosztowych w pracy Zakładu, zabezpieczenie rentowności (zyskowności) pracy Zakładu, kontrola wpływów i wydatków na pomocniczym rachunku bankowym, kontrola pod względem merytorycznym, rachunkowym formalnym dokumentów własnych i obcych zgodnie z instrukcją obiegu dokumentów, przeciwdziałanie powstawania należności przeterminowanych, przekazywanie do działu księgowości stanu należności z kontrahentami, przestrzeganie prawidłowego, terminowego sporządzania dokumentów materiałowych, finansowo-księgowych i sprawozdawczych, odpowiedzialność za sporządzanie list płac w oparciu o dokumentację płacową.

dowód : - akta emerytalne wnioskodawcy (t. I-IV);

- akta Sądu Okręgowego w Legnicy o sygn. V U 1333/11;

- przesłuchanie wnioskodawcy, nagranie rozprawy z 1.03.16r., 02:00:23-02:26:02;

- zeznania świadka R. L., nagranie rozprawy z 1.03.16r., 00:51:09-01:07:40;

- zeznania świadka E. B., nagranie rozprawy z 1.03.16r., 01:07:40-01:23:02;

- zeznania świadka A. K., nagranie rozprawy z 1.03.16r., 01:23:02-01:40:51;

- zeznania świadka R. K., nagranie rozprawy z 1.03.16r., 01:40:51-02:00:23;

Sąd zważył, co następuje :

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2013r., poz. 1440 z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z treści § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W sprawie bezspornym było, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca udowodnił przed organem rentowym ponad 33 lata okresów składkowych i nieskładkowych (przy wymaganych 25 latach), w tym 10 miesięcy i 24 dni stażu pracy w warunkach szczególnych (przy wymaganych 15 latach). Niespornym było też, że wnioskodawca nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Kwestią sporną wymagającą ustalenia Sądu było natomiast, czy na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca posiadał wymagany staż 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z. K. wywodził bowiem, iż zarówno jego praca jako zastępcy kierownika ds. technicznych, jak i kierownika bazy paliw była pracą w szczególnych warunkach.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w wykazie A, w dziale XIV - „Prace różne”, w pkt 24 wymienia jako pracę w szczególnych warunkach - kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. W orzecznictwie przyjmuje się, że uznanie czynności ogólnie pojętej kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego za pracę w szczególnych warunkach zależy od spełnienia łącznie dwóch przesłanek. Po pierwsze - dozór ten musi być sprawowany na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A, co jednocześnie nie wyklucza możliwości zatrudnienia na takim oddziale osoby niewykonywającej prac w warunkach szczególnych, jednakże dominować powinni pracownicy zajmujący stanowiska objęte wykazem A. Po drugie - dozór ten musi być dozorem inżynieryjno-technicznym, czyli dozorem specjalistycznym, a nie „zwykłym” dozorem wykonywanym w ramach pracowniczego podporządkowania kierownictwu pracodawcy oraz musi być sprawowany bezpośrednio, tj. osobiście, w konkretnym środowisku pracy odznaczającym się występowaniem warunków szczególnych. Tylko takie sprawowanie kontroli - nadzoru jest pracą wykonywaną w warunkach bezpośrednio narażających na szkodliwe dla zdrowia czynniki, ujętą w punkcie 24 Działu XIV wykazu A ww. rozporządzenia (por. wyrok SN z 2 października 2013r., II UK 69/13 oraz wyrok SN z 3 grudnia 2013r., I UK 184/13). Jeśli nadzór spełnia te dwa warunki, a nadto wykonywany jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku związanym z określoną w wykazie kontrolą lub dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności administracyjno-biurowe (sporządzenie dokumentacji, prace biurowe, planowanie zleceń produkcyjnych, ustalanie podziału pracy dla pracowników), ściśle związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część. Pamiętać jednak należy, że czym innym jest wykonywanie czynności administracyjno-biurowych ściśle związanych ze sprawowaniem dozoru inżynieryjno-technicznego, a czym innym wykonywanie w ramach zakresu obowiązków również innych czynności, niemających związku z wykonywaniem bezpośredniego dozoru nad procesem produkcji. Wykonywanie takich czynności w ramach zakresu obowiązków na danym stanowisku pracy uniemożliwia sprawowanie dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie takiego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok SN z 24 września 2009 r., II UK 31/09)

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy oraz mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zeznania świadków i szczegółowe zakresy czynności wnioskodawcy zawarte w aktach emerytalnych Sąd uznał, że niewątpliwie wnioskodawca będąc zatrudniony w okresie od 3 marca 1980 r. do 31 grudnia 1991 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Zgromadzony materiał dowodowy w sposób jednoznaczny przesądza, że w wyżej wymienionym okresie wnioskodawca wykonywał pracę wymienione w wykazie A Dziale XIV poz. 24 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze tj. kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości i usług oraz dozór inżynieryjno - techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie. Wnioskodawca wykonywał pracę polegającą na nadzorze osób zatrudnionych na stanowiskach: operatora pomp i sprzęzarek, magazyniera paliw, szefa eksploatacji (wymienione w wykazie A, Dział IV, poz. 19 oraz poz. 39). Stanowisko takie zajął także Sąd Okręgowy w Legnicy i Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

rozpoznając sprawę o sygn. V U 1333/11, a Sąd w niniejszym postępowaniu ocenę tą podziela. Wniosek taki należy bowiem wyprowadzić zarówno z dokumentów pracowniczych zawartych w aktach emerytalnych wnioskodawcy, jak również z zeznań świadków L. M., E. P. i R. K..

Nie sposób jednak przyjąć, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych również w okresie zatrudnienia na stanowisku Kierownika Bazy Paliw, tj. w okresie od 1 stycznia 1992r. Niewątpliwie wnioskodawca wykonywał także takie prace, ale nie w pełnym wymiarze czasu pracy. Po zmianie stanowiska pracy część obowiązków przejął od niego R. B., natomiast wnioskodawcy doszły obowiązki nie związane z dozorem inżynieryjno - technicznym, kontrolą międzyoperacyjną, kontrolą jakości i usług obejmującymi także czynności administracyjne i techniczne związane z dozorem. Wnioskodawca przejął bowiem obowiązki dotychczasowego Kierownika Bazy Paliw związane ogólnie z organizacją i kierowaniem zakładem, sprawy kadrowo-pracownicze, nadzór nad dokumentacją księgową wytwarzaną w zakładzie, nadzór nad gospodarką materiałową, współpracę z zakładową organizacją związkową, udział w naradach w dyrekcji we W., ogólny nadzór i kontrolę przestrzegania w zakładzie procedur bezpieczeństwa, przepisów p. poz., szkoleń pracowniczych, opracowywanie optymalizacji kosztów, analizę powstawania różnic towarowych i ubytków naturalnych, rozliczanie osób odpowiedzialnych za przekazane środki trwałe i przedmioty nietrwałe, zarządzanie środkami finansowymi pozostającymi w dyspozycji Zakładu (...), analizę elementów kosztowych w pracy zakładu, zabezpieczenie rentowności (zyskowności) pracy zakładu, kontrolę wpływów i wydatków na pomocniczym rachunku bankowym, przeciwdziałanie powstawaniu należności przeterminowanych, przekazywanie do działu księgowości stanu należności z kontrahentami, przestrzeganie prawidłowego, terminowego sporządzania dokumentów materiałowych, finansowo-księgowych i sprawozdawczych, odpowiedzialność za sporządzanie list płac w oparciu o dokumentację płacową, udział w inwentaryzacjach półrocznych i rocznych i analiza dokumentów inwentaryzacyjnych.

W ocenie Sądu czynności typowo organizacyjne i zarządcze nie miały związku z bezpośrednim dozorem technicznym i kontrolą międzyoperacyjną i nie mogą być zaliczone do czynności administracyjnych związanych z takim dozorem. Tym samym uznać należy, że w spornym okresie wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach ujętej w dziale XIV, poz. 24 wykazu A, która uprawniałaby go do wcześniejszej emerytury. Takie przekonanie Sąd powziął w szczególności po analizie charakteru pracy wnioskodawcy na stanowisku Kierownika Bazy Paliw. Jak wynika z zeznań świadków R. L., E. B. i A. K. oraz z przesłuchania samego wnioskodawcy, zakres obowiązków wnioskodawcy na tym stanowisku był bardzo szeroki. Wnioskodawca odpowiedzialny był bowiem za całość prac i organizację pracy mające na celu utrzymanie prawidłowego funkcjonowania zakładu pracy. Była to odpowiedzialność zarówno organizacyjna, ale także i koordynacyjna oraz koncepcyjna. Zadania wnioskodawcy na tym stanowisku można określić jako zadania nadzoru organizacyjnego wyższego szczebla, a częściowo także bezpośredniego nadzoru nad pracownikami wykonującymi prace zaliczane do warunków szczególnych. W ramach zakresu obowiązków - jakkolwiek można wnioskodawcy przypisać wykonywanie nadzoru organizacyjnego - to jednak nie ma żadnych podstaw, by uznać, że wnioskodawca sprawował bezpośredni dozór inżynieryjno-techniczny i jakościowy w pełnym wymiarze czasu pracy. Biorąc bowiem pod uwagę obowiązki organizacyjno-koordynacyjne Kierownika Bazy Paliw, takie jak np. konieczność opracowywania określonych strategii, koncepcji, planów, dokonywania uzgodnień z przełożonymi, czynności administracyjno-kadrowe, czy jego obowiązki w zakresie czuwania nad gospodarką materiałową całego zakładu, jak również czas potrzebny na wykonanie tych obowiązków, stwierdzić należy, iż wnioskodawca wypełniając ww. obowiązki nie miał możliwości pełnienia stałego i bezpośredniego nadzoru nad pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach zaliczanych do prac w szczególnych warunkach. Pracy w szczególnych warunkach nie można przy tym wywodzić z samego faktu przebywania na terenie Bazy Paliw, na którym wykonywane były prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Pracami bowiem w szczególnych warunkach są prace ściśle określone w wykazie A i B rozporządzenia z 1983r., a nie jakiegokolwiek prace wykonywane w narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia lub samo przebywanie w pobliżu miejsc, gdzie emitowane są tego typu czynniki.

W ocenie Sądu charakter pracy wnioskodawcy na stanowisku Kierownika Bazy Paliw, jaki wyłonił się z osobowego materiału dowodowego oraz z charakterystyki tego stanowiska dokonanej przez pracodawcę wnioskodawcy a zawartej w aktach emerytalnych, wyklucza możliwość uznania ww. pracy za pracę w szczególnych warunkach w ujęciu

określonym w poz. 24 w dziale XIV wykazu A cyt. wyżej rozporządzenia. Tym samym nie było możliwe zaliczenie okresu od 1 stycznia 1992r. do 31 grudnia 1998r. do pracy w szczególnych warunkach.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd uznał, że wnioskodawca nie udowodnił okresu co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach i z tych też względów, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił jako nieuzasadnione.